

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Valentové a soudců JUDr. Václava Novotného a JUDr. Lenky Matyášové v právní věci žalobce: **A. R.**, zastoupeného JUDr. Miloslavem Langerem, advokátem ve Zlíně, AK – Klečůvka 83, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, Nad Štolou 3, Praha 7, o udělení azylu, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 23. 3. 2004, č. j. 46 Az 903/2003 – 22,

takto:

.

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Rozsudkem ze dne 23. 3. 2004, č. j. 46 Az 903/2003 - 22, zamítl Krajský soud v Praze žalobu žalobce – stěžovatele proti rozhodnutí ministra vnitra ze dne 19. 8. 2003, č. j. OAM-3271/VL-11-04-2003, kterým žalovaný neudělil stěžovateli azyl z důvodu nesplnění podmínek uvedených v § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) a současně vyslovil, že se na stěžovatele nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 téhož zákona.

Proti výše uvedenému rozsudku krajského soudu podal stěžovatel včas kasační stížnost.

Stěžovatel v kasační stížnosti uplatňuje kasační důvod zakotvený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb. soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), když namítá nezákonnost napadeného rozhodnutí žalovaného spočívající v nesprávném posouzení situace stěžovatele v zemi původu. Stěžovatel má za to, že je pronásledován ve smyslu ustanovení § 2 odst. 6 zákona o azylu. Jeho tvrzení, že důvodem odchodu z vlasti byly pouze ekonomické problémy je pouze zástupné, jelikož o skutečných důvodech nemožnosti svého dalšího pobytu v Moldavsku se bál před příslušnými orgány hovořit.

Dále stěžovatel napadá rozsudek soudu ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., neboť se domnívá, že krajský soud neměl dostatek důvodů pro své rozhodnutí.

Stěžovatel navrhuje rozsudek krajského soudu zrušit a věc vrátit k dalšímu řízení. Zároveň žádá, aby jeho kasační stížnosti byl přiznán odkladný účinek.

Žalovaný se k podané kasační stížnosti vyjádřil dne 17.6.2004, kdy ve svém podání popřel oprávněnost kasační stížnosti, odkázal na správní spis, zejména na vlastní podání a výpovědi stěžovatele. Navrhuje zamítnutí podané kasační stížnosti. S přiznáním odkladného účinku nesouhlasí.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu důvodů uplatněných kasační stížností, vyšel přitom z právního stavu platného v době vydání napadeného rozhodnutí (§ 75 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud nejprve vážil nezbytnost rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek kasační stížnosti. Dospěl k závěru, že o ní není třeba rozhodovat tam, kde je o kasační stížnosti rozhodováno přednostně. Navíc je žadatel chráněn před důsledky rozsudku krajského soudu režimem pobytu za účelem strpění podle § 78b odst. 1, 2 zákona o azylu (cizinec má nárok na udělení víza za účelem strpění pobytu mj., pokud žádost doloží dokladem o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku - takové vízum opravňuje cizince k pobytu na území po dobu platnosti víza, která je 365 dnů; na žádost cizince odbor cizinecké a pohraniční policie platnost víza prodlouží, a to i opakovaně) – ze zákona platnost uvedeného víza zaniká právní mocí rozhodnutí o kasační stížnosti. Pozitivní rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek by tedy nemělo z hlediska ochrany stěžovatele žádný význam, negativní by před rozhodnutím o kasační stížnosti bránilo řádnému soudnímu řízení. Při rozhodnutí o kasační stížnosti pak je rozhodnutí o odkladném účinku nadbytečné, neboť obecně může přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přinést ochranu jen do doby rozhodnutí o této stížnosti.

Z předloženého spisového materiálu Nejvyšší správní soud zjistil, že řízení o udělení azylu bylo zahájeno dne 8. 7. 2003 na základě žádosti, v níž stěžovatel tvrdil, že svoji vlast opustil v říjnu 2002 a o azyl žádá proto, že obdržel správní vyhoštění z České republiky. Dále uvedl, že má moldavskou státní příslušnost, nikdy nebyl členem politické strany a nikdy proti němu nebylo vedeno trestní stíhání. Pohovor konaný dne 17. 7. 2003 byl proveden za přítomnosti tlumočníka z ruského jazyka. Stěžovatel do protokolu doplnil, že má základní vzdělání a nikde v Moldavsku nepracoval. Na úřadu práce se neregistroval, měl v úmyslu odcestovat za prací do Portugalska. Vypůjčil si na cestu peníze, a poté co jej zprostředkovatel práce podvedl, nebyl schopen vypůjčené peníze vrátit. Odjel za výdělkem do ČR. Stěžovatel pracoval na základě falešného pracovního víza. Cizineckou policií mu proto bylo uděleno

správní vyhoštění. Žádá o azyl, protože má v Moldavsku dluh a nevidí tam pro sebe žádnou budoucnost. Kromě ekonomických problémů jiných ve vlasti neměl.

Žalovaný na základě provedeného správního řízení vydal dne 19. 8. 2003 rozhodnutí, kterým stěžovateli neudělil azyl z důvodu nesplnění podmínek uvedených v § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona o azylu a současně vyslovil, že se na stěžovatele nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 téhož zákona. V odůvodnění svého rozhodnutí konstatoval, že důvodem odchodu stěžovatele byly ekonomické problémy vyvolané jeho nezaměstnaností a obtížemi při splácení vypůjčených peněz. V průběhu správního řízení stěžovatel neuvedl žádnou konkrétní skutečnost, kterou by prokázal, že byl pronásledován ve své vlasti z důvodu právně relevantních pro udělení azylu ve smyslu ustanovení § 12 zákona o azylu. Podmínky pro udělení azylu dle ustanovení §13 odst. 1, 2 a ustanovení § 14 žalovaný taktéž neshledal. Současně vyslovil, že se na stěžovatele nevztahuje ve smyslu §91 zákona o azylu překážka vycestování.

Proti předmětnému rozhodnutí podal stěžovatel dne 23. 9. 2003 žalobu. V této žalovanému stěžovatel vytkl celou řadu procesních pochybení. Namítal, že hospodářská situace v Moldavsku je tíživá a proto nemůže splatit dluh věřiteli. Ve své vlasti se obává špatného zacházení, dále mučení ze strany věřitele a uložení trestu za to, že v ČR požádal o azyl. Dle jeho názoru splňuje podmínky pro udělení azylu dle ustanovení § 12 zákona o azylu a taktéž se na něj vztahují překážky vycestování ve smyslu ustanovení § 91 citovaného zákona. Dále rozhodnutí žalovanému vytkl absenci podpisu osoby oprávněné rozhodnutí podepsat.

Krajský soud v Praze žalobu zamítl kasační stížností napadeným rozsudkem. Krajský soud dospěl k závěru, že žalovaný vydal napadené rozhodnutí v souladu se zákonem aniž by shledal vady vytýkané stěžovatelem. Soud konstatoval, že skutková zjištění, z něhož rozhodnutí vycházelo, byla dostatečná a závěr správního orgánu vyjádřený v napadeném rozhodnutí je správný.

V kasační stížnosti stěžovatel uplatňuje stižní důvod uvedený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., když namítá nesprávné právní posouzení otázky soudem v předcházejícím řízení.

Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Tvrzená nezákonnost, spočívající v nesprávném právním posouzení věci soudem v předcházejícím řízení spočívá buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikována nesprávná právní věta, popř. je sice aplikována správná právní věta, ale tato je nesprávně vyložena. Vztah mezi skutkovým zjištěním a právním posouzením lze charakterizovat tak, že jde o aplikaci právní normy na konkrétní případ nebo situaci.

Tvrzenou nezákonnost podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. spatřuje stěžovatel v nesprávném posouzení situace stěžovatele v zemi původu. Stěžovatel v kasační stížnosti tvrdí, že je pronásledován ve smyslu ustanovení § 2 odst. 6 zákona o azylu. Skutečné důvody, které jej k odchodu z vlasti vedly, žalovanému nesdělil, neboť se bál o nich hovořit. Důvody ekonomické, které v řízení uváděl, byly pouze zástupné.

S tvrzeními stěžovatele se Nejvyšší správní soud nemůže ztotožnit.

Povinnost zjistit skutečný stav věci ukládá správnímu orgánu ust. § 32 zákona č. 71/1967 Sb. správního řádu. Dle citovaného ustanovení je správní orgán povinen opatřit si potřebné doklady pro rozhodnutí. Důkazní břemeno v řízení vyplývající z břemene tvrzení vázne však na žadateli o azyl. Správnímu orgánu nelze vytýkat jako vadu řízení, nepřihlédl-li ke skutečnostem či důkazům jemu neznámým, případně známým pouze žadateli. Břemena tvrzení se stěžovatel nemůže v daném případě zprostit s odkazem na obavu před žalovaným o skutečných důvodech odchodu z vlasti hovořit. Žalovaný tak zaměřil své dokazování na skutečnosti žadatelem v řízení uvedené, tedy na důvody ekonomické. Skutková podstata má náležitou oporu ve spisech, při jejím zjišťování nebyl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že by to mohlo ovlivnit jeho zákonnost.

Jak již tento soud judikoval (č. j. 2 Azs 27/2003 - 59) „*správní orgán má povinnost zjišťovat skutečnosti rozhodné pro udělení azylu podle § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., jen tehdy, jestliže žadatel o udělení azylu alespoň tvrdí, že existují důvody v tomto ustanovení uvedené. To ovšem neznamená, že by správnímu orgánu za této situace vznikla povinnost domýšlet právně relevantní důvody pro udělení azylu žadatelem neuplatněné a činit posléze k těmto důvodům příslušná skutková zjištění. Povinnost zjistit skutečný stav věci dle ustanovení § 32 spr. ř. má pouze v rozsahu důvodů, které žadatel v průběhu správního řízení uvedl.*“

Taktéž s tvrzením stěžovatele, že je dán důvod pro podání kasační stížnosti dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., nelze souhlasit.

Podle ust. § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Stěžovatel v kasační stížnosti nekonkretizuje, v čem by měla vada řízení před soudem spočívat. Nejvyšší správní soud proto pouze v obecné rovině napadený rozsudek přezkoumal a došel k závěru, že rozhodnutí soudu není nepřezkoumatelné nebo nesrozumitelné. Nejvyšší správní soud konstatuje, že řízení před správním orgánem netrpělo vadou, kterou nelze odstranit, proto není nutné řízení před správním orgánem zopakovat. Krajský soud byl při posuzování zákonnosti rozhodnutí žalovaného správního orgánu vázán v souladu s ustanovením § 75 odst. 2 s. ř. s. rozsahem a důvody opravného prostředku, které stěžovatel uvedl, přičemž vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v souladu s citovaným ustanovením.

Důvody podání kasační stížnosti stěžovatele uvedené v ust. § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s., nebyly prokázány, a proto Nejvyšší správní soud podanou kasační stížnost podle ust. § 110 odst. 1 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

Protože stěžovatel neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s.). Žalovanému Ministerstvu vnitra ČR, které bylo v řízení úspěšné, náklady řízení nevznikly, respektive je neúčtovalo, a proto rozhodl soud o nákladech řízení, jak výše uvedeno.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. 2. 2005

JUDr. Ludmila Valentová
předsedkyně senátu